

COMMISSIE WERKTIJDENMODALITEITEN SECTOR POLITIE

Gegevens

Bevoegd gezag @
Naam ambtenaar @
Datum 25 maart 2019

Advies betreffende het voorgenomen besluit tot afwijzing van het verzoek van: @.

De Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie (verder: Commissie) geeft het navolgende advies over de afwijzing door het bevoegd gezag van de aanvraag van de werktijdenmodaliteit van @. (verder: ambtenaar).

Verloop van de procedure

Het bevoegd gezag heeft de aanvraag van de ambtenaar afgewezen.
Het verzoek d.d. 16 november 2018 om advies over de afwijzing van de aanvraag om toekenning van de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar is bij het secretariaat van de Commissie ontvangen op 3 januari 2019.

Gevraagde werktijdenmodaliteit, arbeidsduur en functie

De gevraagde werktijdenmodaliteit voor 2019 luidt: op zondag, maandag, woensdag en donderdag niet beschikbaar van 23:00 tot 02:00 uur, op dinsdag niet beschikbaar van 02:00 tot 00:00 uur. De ambtenaar wil wel beschikbaar zijn voor diensten van 18:00 tot 02:00 uur (18-02 diensten) op maandag tot en met donderdag.

Tot slot wil de ambtenaar een gemiddelde werkweek van 24 uren (maandag tot en met zondag). De ambtenaar wil dus gegarandeerd drie diensten van acht uren per week draaien. Hiervan wordt door het bevoegd gezag soms afgeweken waardoor zij dan in enig week 32 uren moet werken en een volgende week 16 tot 18 uur.

De werktijdenmodaliteit inhoudende dat de ambtenaar niet beschikbaar is van maandag vanaf 24:00 uur tot en met dinsdag 24:00 uur is toegekend, de overige aanvragen zijn afgewezen.

De ambtenaar werkt gedurende 24 uren per week als Senior Intelligence functionaris.

Standpunt bevoegd gezag

Het bevoegd gezag heeft de gevraagde werktijdenmodaliteit die effectief inhoudt dat de ambtenaar op zondag, woensdag en donderdag niet beschikbaar is voor nachtdiensten afgewezen.

Bij het R(eal)T(ime)I(ntelligence)C(enter) wordt ondersteuning geboden aan rechercheurs en agenten op straat door hen real-time informatie te verschaffen over de melding waarop zij afgaan.

Het RTIC is een volcontinu bedrijf, tijdens alle diensten moet ten minste één Senior Intelligence functionaris aanwezig zijn. Het bevoegd gezag beschikt organiek over een formatie van zeventien Seniors en 35 Generalisten, maar feitelijk zijn twaalf Seniors en 27 generalisten beschikbaar, de overige medewerkers zijn ingezet bij een andere afdeling. Van de twaalf Seniors zijn er voorts drie langdurig afwezig. Het rooster moet dus worden ingevuld door negen Seniors.

Er zijn drie soorten diensten, te weten de vroege, late en nachtdienst (3x8 uur per etmaal).

Het bevoegd gezag zorgt voor rust en regelmaat in het rooster door om het weekend vrij te plannen. De medewerkers werken weekend op, weekend af. Alleen in de zomervakantie is op deze wijze het rooster niet te vullen, dan wordt door individuele medewerkers tijdens het weekend op meer dan twee weekenden per periode gewerkt, zij het dat de last ook dan evenredig wordt verdeeld.

Op de vrijdag voor het vrije weekend wordt in beginsel geen nachtdienst ingepland, tenzij de medewerker aangeeft geen bezwaar te hebben tegen die dienst. Op de zondag van het vrije weekend wordt geen nachtdienst ingepland.

Om deze planning te realiseren worden bij de beoordeling van de modaliteitsaanvragen de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een modaliteit kan 1x 24 uren bevatten of 2 dagdelen;
- Er kan geen modaliteit worden aangevraagd voor het werkweekend (wat loopt van vrijdag 15:00 uur tot maandag 7:00 uur);
- Medewerkers worden een gemiddeld aantal uren per week ingepland, dat kan echter niet worden gegarandeerd. Vanwege extra werkdruk (opleidingen, ziekte, verlof) moet hiervan soms worden afgeweken.

Toepassing van deze uitgangspunten leidt ertoe dat alle toegekende werktijdenmodaliteiten van alle medewerkers kunnen worden gegarandeerd.

Indien aan de ambtenaar zou worden toegestaan om in de gevraagde nachten geen dienst te draaien, heeft dit tot gevolg dat haar collega's onevenredig veel worden ingezet in de nacht. De ambtenaar moet gelet op de omvang van haar aanstelling vier nachtdiensten per periode te verrichten, twee daarvan worden in het weekend gepland.

Het aanbod van de ambtenaar om wel beschikbaar te zijn voor 18-02 diensten is niet aanvaard, deze diensten zijn voor Seniors niet gangbaar binnen het RTIC.

Ook de aanvraag van de ambtenaar om elke week gegarandeerd 24 uren (3 diensten van 8 uren) te werken is afgewezen. Het bevoegd gezag streeft hier wel naar, maar kan dit niet garanderen.

Standpunt ambtenaar

De ambtenaar heeft toegelicht dat zij de gevraagde werktijdenmodaliteiten nodig heeft voor haar noodzakelijke aanwezigheid in de nacht vanwege de zorgtaak voor haar zoontje. In de overige nachten is haar partner beschikbaar.

Capaciteitsmanagement

Binnen het RTIC wordt aan capaciteitsmanagement gedaan, waarbij het werkaanbod in kaart is gebracht. Met inachtneming van de hierboven beschreven uitgangspunten is het mogelijk om bij iedere dienst een Senior Intelligence functionaris in te plannen.

De gevraagde werktijdenmodaliteit is niet in strijd met de Arbeidstijdenwet.

Overleg

Er heeft twee keer individueel overleg plaatsgevonden tussen het bevoegd gezag en de ambtenaar alvorens de verzochte werktijdenmodaliteit geweigerd is.

De uitgangspunten die het bevoegd gezag hanteert bij de beoordeling van werktijdenmodaliteitsaanvragen zijn aan het team RTIC toegelicht.

Hoorzitting

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. 21 februari 2019. De Commissie bestond uit: de heer mr. J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid), de heer H. Visser (lid). De heer P. Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door mevrouw mr. J.C. Dekker (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.

Namens het bevoegd gezag is verschenen @ (gemandateerd leidinggevende) en @ (operationeel expert).

Samenvattend verslag van de hoorzitting d.d. 21 februari 2019

De voorzitter geeft iedereen de gelegenheid om zich voor te stellen. Vervolgens geeft de voorzitter een overzicht van de stukken die het dossier bevat.

Aan partijen wordt de gelegenheid geboden om hun standpunten toe te lichten en vragen van de Commissie te beantwoorden.

Door de ambtenaar wordt toegelicht dat zij sinds 2012 bij RTIC werkt in een rooster dat erin voorziet dat zij niet in de nacht werkt, het weekend uitgezonderd. Dit is tot 2019 gerealiseerd met het indienen van roosterwensen, maar omdat binnen het team steeds meer onrust is over de vulling van het rooster, heeft de ambtenaar voor dit jaar de werktijdenmodaliteiten ingediend. Aangezien het bevoegd gezag voornemens was die aanvragen grotendeels af te wijzen, heeft de ambtenaar ook kenbaar gemaakt dat zij beschikbaar is voor 18-02 diensten.

Het zelfroosteren is binnen het team wel geprobeerd, maar de planner heeft hieraan een eind gemaakt omdat naar haar mening geen goed rooster tot stand kwam.

De ambtenaar is bereid om in alle weekenden te werken. Ook het werken in de nacht in de week is bespreekbaar, mits in overleg en als dit ruim van te voren worden aangekondigd.

Door het bevoegd gezag wordt ter zitting nader toegelicht dat de 18-02 dienst sinds 2019 geen reguliere dienst meer is voor Seniors, omdat de medewerkers meer en meer worden ingezet op tijden dat aan inzet behoefte is (effectieve tijden). Het rooster wordt gedraaid met negen medewerkers die Senior zijn, er zijn minimaal acht personen nodig om het weekrooster te vullen. Drie Seniors hebben recht op nachtdienstontheffing, maar zijn toch bereid om in de nacht te werken. Indien echter aan de ambtenaar wordt toegestaan om door de week grotendeels niet in de nacht te werken, dan neemt de bereidheid van de collega's om in de nacht te werken zienderogen af. De drie Seniors met recht op nachtdienstontheffing willen dan dit recht effectueren, ook in het weekend.

Verder zijn vijf Seniors gedetacheerd bij knooppunten op districtsniveau vanwege werkzaamheden in de backoffice. Deze werkzaamheden zijn, als gevolg van de reorganisatie waarbij de Landelijke Politie is ontstaan, elders belegd. De OE verricht coördinerende werkzaamheden en is tevens belast met de doorontwikkeling van het vak, deze functionaris verricht geen basiswerkzaamheden aan de tafels.

Weliswaar is de ambtenaar bereid om meer nachten in het weekend te werken, maar dat doorkruist enerzijds de gemaakte afspraken over het werken via 'weekend-op/weekend-af', met voorafgaand liever geen late dienst op vrijdag en aansluitend geen nachtdienst op zondag, anderzijds moeten de fulltime werkende medewerkers ook hun uren volmaken.

Het bevoegd gezag realiseert zich dat bij toepassing van de regels volgens de ATW/LAR veel flexibeler kan worden geroosterd, maar het heeft ervoor gekozen om rust en regelmaat aan te brengen in het rooster. Dit uitgangspunt wordt onderschreven door het team. Toepassing ervan betekent ook dat de medewerkers maar één werktijdenmodaliteit 1x24 uur (twee aaneengesloten dagen geen nachtdienst of twee dagdelen per week) mogen indienen c.q. dat slechts één

werktijdenmodaliteit wordt toegekend. In de situatie van de ambtenaar betreft het de toekenning van 24 uur vrij van maandag 24:00 uur tot en met dinsdag 24:00 uur. Op deze wijze heeft zij geen nachtdienst op maandag en dinsdag.

In de 27% 'niet effectief' zoals dit is opgenomen in het overgelegde werkplan is de nachtdienstonthefing verwerkt.

Het bevoegd gezag wijst erop dat het loslaten van het door RTIC gevormde beleid tot gevolg zal hebben dat andere medewerkers ontevreden zullen worden ('daar wordt men niet blij van'). Er zal veel onrust ontstaan, omdat een ieder dan opnieuw een (of meerdere) modaliteit(en) zal indienen, ook voor het weekend, verzoeken die het bevoegd gezag dan merendeels niet kan inwilligen.

Van de zijde van de commissie wordt opgemerkt dat een fulltime werkende Senior gemiddeld drie nachtdiensten per periode moet verrichten. Voor de ambtenaar geldt dat zij, gelet op de omvang van haar dienstverband, twee nachtdiensten per periode moet worden ingepland.

Op landelijk niveau zijn andersluidende afspraken gemaakt over toepassing van de modaliteitenregeling en planning, waardoor maatwerk plaatsvindt, sprake is van meer flexibiliteit, minder urenverlies en een evenredige bijdrage aan de onregelmatigheid.

Gevraagd naar de motivering van het zwaarwegend dienstbelang antwoordt het bevoegd gezag dat het gaat om rust in het rooster en het gezond houden van de medewerkers.

Ten aanzien van de door de ambtenaar gevraagde werkweek van gemiddeld 24 uren, licht het bevoegd gezag toe dat het rooster bij de politie loopt van vrijdag tot vrijdag. Indien parttime werkende medewerkers worden ingeroosterd in twee opeenvolgende werkweken, kan dit de facto betekenen dat men een groter aantal diensten/dagen aaneengesloten moet werken, gevolgd door een langere periode vrij. Het bevoegd gezag streeft ernaar zoveel als mogelijk de te werken uren verdeeld over de betreffende week in te roosteren, maar kan dit niet garanderen.

Juridisch kader

In het Arbeidsvoorwaardenakkoord Politie 2012-2014 zijn afspraken gemaakt over aanpassingen in de modaliteitenregeling. Deze zijn verwerkt in artikel 12a van het Barp. De modaliteitenregeling is daarbij op een drietal punten aangepast, namelijk:

- de benadrukking dat de medewerker mede verantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
- het in groepsverband bespreekbaar maken en toetsen van de aangevraagde modaliteiten;
- de jaarlijkse aanvraag en beoordeling van modaliteiten.

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie politie luidt als volgt:

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, ingaande uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

Overwegingen van de Commissie

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over de afwijzing van de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevergd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

Een ambtenaar kan volstaan met het indienen van een verzoek, dat klaarblijkelijk niet ontbloeit mag zijn van enige grond – zoals het geval bij de indiening van het verzoek vanwege de vraag naar meer herkenbare vrije tijd. Een inhoudelijke motivering van het verzoek op grond van artikel 12a Barp is niet noodzakelijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie strekt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

De Commissie overweegt in de voorliggende casus het volgende:

De Commissie stelt allereerst vast dat het bevoegd gezag eigen regels en beleid voor de RTIC heeft opgesteld voor het toepassen van artikel 12a Barp en de inroostering van diensten. Deze regels die erin voorzien dat slechts één werktijdenmodaliteit kan worden aangevraagd c.q. ingewilligd en dat collectief afspraken zijn gemaakt over de roostervulling, conflicteren met de landelijke regels en/of het landelijke beleid. Immers op grond van artikel 12a Barp mag iedere politieambtenaar werktijdenmodaliteiten indienen, dus meer dan één, terwijl de toets op grond van dit artikel een individuele is. Of de ingediende werktijdenmodaliteit(en) aan een politiemedewerker moeten worden toegestaan wordt beoordeeld aan de hand van het criterium van het zwaarwegend dienstbelang. Er moet sprake zijn van een dusdanig zwaarwegend belang dat zich in het individuele, ter beoordeling voorgelegde geval verzet tegen toekenning van de gevraagde modaliteit(en).

Ook heeft het bevoegd gezag ervoor gekozen om het rooster RTIC in te richten vanuit het principe 'weekend-op/weekend-af', terwijl de van toepassing zijnde regelgeving (ATW/LAR) de mogelijkheid biedt om veel meer flexibiliteit in het rooster aan te brengen. Het gevolg van deze keuze is dat aanzienlijk efficiencyverlies ontstaat. Hoewel de Commissie begrip heeft voor de motieven van het bevoegd gezag, nml. het wil rust en regelmaat in het rooster brengen omdat dit ten goede komt aan de gezondheid van de medewerkers, gaat deze keuze ten koste van de mogelijkheden om individuele werktijdenmodaliteiten toe te kennen en het heeft ook consequenties voor het vullen van de roosters van medewerkers die in deeltijd werken, aangezien hun diensten dan niet eenvoudig kunnen worden verdeeld over de werkweek (gemiddeld aantal uren per werkweek).

Meer flexibiliteit kan voorts worden bereikt door middel van meer overleg met alle betrokkenen (planners, medewerkers) over de inrichting van het rooster.

Het voormelde overwegende concludeert de Commissie dat het bevoegd gezag niet acteert volgens het landelijke beleid/de landelijke regelgeving. De Commissie adviseert dan ook om die landelijke afspraken alsnog na te komen.

Ten aanzien van de aanvraag van de ambtenaar merkt de Commissie op dat het bevoegd gezag op grond van artikel 12a Barp aannemelijk moet maken dat in casu sprake is van een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen de toekenning van de gevraagde modaliteiten, dus op zondag, woensdag en donderdag niet beschikbaar voor nachtdiensten. De onbeschikbaarheid op maandag vanaf 24:00 uur tot en met dinsdag 24:00 uur is al toegekend.

Het bevoegd gezag heeft niet aangetoond of aannemelijk gemaakt dat in casu sprake is van een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen inwilliging van deze werktijdenmodaliteiten, aangezien geen ernstige problemen in de bedrijfsvoering zijn aangevoerd en/of aangetoond.

Van de ambtenaar wordt verwacht dat zij haar bijdrage levert aan het werken in de onregelmatige dienst. De ambtenaar moet gelet op de omvang van haar dienstverband twee nachtdiensten per periode verrichten. Zij heeft kenbaar gemaakt dat zij bereid is om in alle weekenden te werken. Ook het werken in de nacht in de week is bespreekbaar, mits in overleg en als dit ruim van te voren worden aangekondigd. Hiermee draagt zij, naar het oordeel van de Commissie, in voldoende mate bij, aan het werken in de onregelmatigheid.

De verdeling van de te werken diensten over de werkweek is geen onderwerp dat ter beoordeling kan worden voorgelegd aan de Commissie. Die volstaat daarom met de constatering dat het bevoegd gezag op de hoorzitting heeft toegezegd dat het zich inspant om de te werken uren zo evenwichtig als mogelijk te verdelen over de werkweek.

Alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de gevraagde werktijdenmodaliteiten toe te kennen. De Commissie adviseert het bevoegd gezag voorts om te acteren conform de landelijke regelgeving/het landelijke beleid.

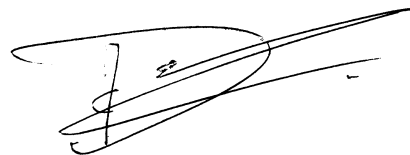
De commissie stelt het zeer op prijs wanneer u haar een afschrift van uw beslissing op de modaliteitsaanvraag toezendt.

Den Haag, 25 maart 2019

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie

mr. J.Y. Stuitje
voorzitter

mr. J.C. Dekker
secretaris